

MESTNA OBČINA KOPER
COMUNE CITTA' DI CAPODISTRIA

Župan – Sindaco

6

Številka: 320-2/2023

Datum: 2. 2. 2026

MESTNA OBČINA KOPER
COMUNE CITTA' DI CAPODISTRIA
Občinski svet-Consiglio comunale

ZADEVA: **PREDLOG ZA OBRAVNAVO NA SEJI OBČINSKEGA SVETA**

NASLOV: **Predlog Strategije razvoja turizma slovenske Istre 2030**

GRADIVO PRIPRAVIL: **Občinska uprava Mestne občine Koper
Urad za gospodarstvo, kmetijstvo in razvoj**

IZDELOVALEC GRADIVA: **Zavod Tovarna trajnostnega turizma**

POROČEVALCI: **Mateja Hrvatin Kozlovič, podžupanja Mestne občine Koper
Sabina Mozetič, vodja Urada za gospodarstvo, kmetijstvo in razvoj
Peter Vesenjaj, predstavnik izdelovalca gradiva**

PRISTOJNA DELOVNA TELES: **Odbor za finance in gospodarstvo**

PREDLOG SKLEPA:

Občinski svet Mestne občine Koper sprejme Strategijo razvoja slovenske Istre 2030 v predloženem besedilu.

ŽUPAN
Aleš Bržan, l. r.

GRADIVO:

- Predlog Strategije razvoja slovenske Istre 2030
- Predlog sklepa
- Obrazložitev predloga Strategije razvoja slovenske Istre 2030

MESTNA OBČINA KOPER
COMUNE CITTÀ DI CAPODISTRIA

Občinski svet – Consiglio comunale

PREDLOG

Na podlagi 13. člena Zakona o spodbujanju razvoja turizma (Uradni list RS, št. 13/18 in 100/25) in 27. člena Statuta Mestne občine Koper (Uradne objave, št. 40/00, 30/02, 29/03 in Uradni list RS, št. 90/05, 67/06, 39/08, 33/18 in 59/25) je Občinski svet Mestne občine Koper na redni seji, dne _____, sprejel naslednji

SKLEP

1.

Občinski svet Mestne občine Koper sprejme Strategijo razvoja turizma slovenske Istre 2030.

2.

Ta sklep velja takoj.

Številka: 320-2/2023
Datum:

ŽUPAN
Aleš Bržan

O B R A Z L O Ž I T E V

PREDLOGA STRATEGIJE RAZVOJA TURIZMA SLOVENSKE ISTRE 2030

1. Uvod – zakaj regijska strategija

Slovenska Istra, ki jo tvorijo občine Piran, Izola, Koper in Ankaran, je ena najpomembnejših turističnih regij v Sloveniji, ki razpolaga s 17,5 % vseh ležišč in ustvari 19 % vseh prenočitev v državi ter predstavlja drugi najmočnejši turistični prostor v Sloveniji.

Občine so se na podlagi skupnih razvojnih izzivov, prostorskih značilnosti, omejitev in priložnosti odločile za pripravo enotnega razvojnega dokumenta zaokroženega območja turistične regije, saj:

- je regija po naravi, kulturi in prostoru enoten turistični sistem,
- obstajajo številni skupni izzivi (kapacitete, promet, usmerjanje turističnih tokov, sezonskost, trajnost, investicije),
- so priložnosti za skupno promocijo, skupne produkte, učinkovitejše upravljanje in usklajeno načrtovanje turizma ter zastopanje skupnih interesov
- je mogoče združiti kadrovske in finančne vire za večjo prodornost.

Strategija razvoja turizma slovenske Istre 2030 predstavlja temeljni strateški dokument za celotno območje slovenske Istre na področju razvoja, upravljanja in trženja turizma. Pripravljen je bil v letu 2024 v participativnem procesu (strateška skupina, fokusne skupine, intervjuji, ankete), dopolnjen konec leta 2025 in temelji na strokovno utemeljeni analizi stanja ter usklajenih skupnih prioritetah vseh štirih občin.

Občine PIKA so za izdelovalca dokumenta izbrale Zavod Tovarna trajnostnega turizma s podizvajalci Hosting d.o.o. (področje naložb in podjetniškega okolja), SONITUS, Janko Humar s.p. (področje upravljanja destinacij in povezanost turizma) in ALOHAS, Miša Novak s.p. (področje trženja in produktov).

2. Poudarek: Nacionalni okvir podpira regijsko povezovanje

Strategija je v celoti skladna z usmeritvami Slovenske turistične organizacije (STO) in Ministrstva za gospodarstvo, turizem in šport (MGTS), ki, v skladu z veljavno »Strategijo razvoja slovenskega turizma 2022-2028«, v novem obdobju odločno spodbujata oblikovanje regijskega sodelovanja, regijskih organizacij za trženje destinacij (DMO-jev) in integriranega upravljanja turizma. Prvi razpis STO za leto 2025 je že podrl regijsko logiko, za začetek leta 2026 pa MGTS napoveduje povečano sistemsko podporo turističnim regijam z objavo javnega razpisa in kasnejše ureditev tega področja tudi v zakonodaji (dopolnitve ZSRT-1). Za kandidiranje na sistemskih sredstvih podpore se mora slovenska Istra pravočasno organizirati in uskladiti – zato je sprejem skupne strategije nujen pogoj. Uspešna prijava na razpis MGTS bo omogočila zaposlitev koordinatorja, ki bo++ izvajal aktivnosti opredeljene z regijsko strategijo.

3. Ključni razvojno-trženjski izzivi slovenske Istre

Slovenska Istra je najbolj intenzivno razvita turistična regija v Sloveniji: na 1,9 % ozemlja in s približno 4,3 % prebivalstva ustvari v letu 2024 preko 3 milijone prenočitev letno (46-odstotna rast v primerjavi z letom 2015) in skoraj petino vseh prenočitev v državi, pri čemer razpolaga s 33.890 ležišči (okvirno 17,5 % vseh slovenskih ležišč) in za Slovenijo nadpovprečno povprečno dobo bivanja okrog 3,2 dneva. Kljub temu analiza kaže, da se sezonskost v obdobju 2014–2024 ni izboljšala – poletni meseci še vedno izrazito prevladujejo, saj julij in avgust ustvarita okoli 40 % vseh prenočitev, celotno obdobje junij–september pa skoraj dve tretjini letnega povpraševanja, kar ob prostorskih omejitvah in pritiskih na obalo ter kmetijska zemljišča dodatno zaostruje upravljaljske izzive. Struktura nastanitvenih zmogljivosti ostaja neuravnotežena: delež hotelskih in podobnih objektov je relativno nizek (okvirno 25 % vseh turističnih ležišč), medtem ko se je v zadnjem desetletju najhitreje povečal obseg storitveno manj strukturirane ponudbe (sobe in apartmaji), ki danes predstavljajo okoli 41 % vseh postelj, pri čemer so hotelska ležišča v tem

obdobju celo rahlo upadla, segment »drugih nastanitvenih obratov« (kjer prevladujejo apartmaji) pa se je med letoma 2014 in 2024 povečal za več kot 50 %, zaradi česar se kakovostna slika nastanitvene strukture kljub rasti obsega ni bistveno izboljšala. Regija se hkrati sooča z nejasnimi prostorsko-razvojnimi pogoji, premalo ciljno usmerjenimi ukrepi za spodbujanje naložb in podjetniške dejavnosti, visokim deležem državnega lastništva turistično-hotelskih kapacitet ter slabo notranjo povezljivostjo destinacij na kopnem in morju, kar omejuje razvoj celovitih doživetij, povezovanja obale z zaledjem in učinkovite distribucije obiskovalcev. Ob tem ostaja mentalna podoba slovenske Istre na ključnih trgih preveč vezana na morje in sonce, trženje pa je še vedno pretežno organizirano lokalno po občinah, zato ne izkoriščamo v celoti potencialov MICE, wellbeing, outdoor ponudbe ter čezmejnih produktov, kar postavlja izzive pri hitrejši rasti dodane vrednosti.

V takšnem kontekstu postaja tesnejše regijsko povezovanje, združevanje kadrovskih in finančnih virov, skupna promocija ter vzpostavitev enotne regijske DMO (*Destinacijske Management Organizacije*) ključni odgovor na izzive – kar je tudi glavni razlog za pripravo in sprejem skupne Strategije razvoja turizma slovenske Istre 2030 kot jasnega "roadmapa" za okrepitev konkurenčnosti in bolj uravnotežen, kakovosten razvoj turizma do leta 2030.

5. Vizija razvoja turizma slovenske Istre 2030

Vizija turizma slovenske Istre 2030+ temelji na uravnoteženem razvoju, ki združuje gospodarski napredek, celotno kakovost bivanja, trajnost in skrb za identiteto regije, pri čemer turizem pozicionira kot vzvod za dvig kakovosti življenja, skrb za naravo in urejenost prostora, s čimer slovenska Istra (p)ostaja prijetno okolje za prebivalce in privlačna destinacija za obiskovalce. Opređeljena je kot: **»Slovenska Istra je odprta in enotna regija, v kateri prodoren, odličen in uravnotežen turizem krepi visoko kakovost bivanja, varuje naravo in urejenost ambientov, utrjuje istrsko identiteto ter ustvarja višjo dodano vrednost za celotno skupnost.«**

6. Izbrani razvojni scenarij

Strategija je na podlagi analize stanja, SWOT pregleda, trendov in ključnih kazalnikov oblikovala tri možne razvojne scenarije.

- Prvi scenarij (Umirjena trajnost – butična riviera) predvideva zelo zmerno rast, osredotočeno predvsem na dvig kakovosti, premišljeno urejenost prostora, zmanjševanje sezonskih konic ter ustvarjanje podobe umirjene, butične destinacije višje vrednosti.
- Drugi scenarij (Tako kot je in še več – rast za povrnitev vodilne vloge) temelji na nadaljevanju obstoječega modela z izrazitejšim poudarkom na rasti obsega obiska in prenočitev, ob omejenem skupnem upravljanju ter ohranjanju prevladujoče podobe poletne počitniške in množičnejše riviere.
- Tretji scenarij (Skupaj za več in bolje – uravnotežena, a zmerno odločna rast) pa predvideva aktivno, usklajeno upravljanje na ravni celotne regije, postopno a odločnejšo rast, razvoj strukturiranih in kakovostnih kapacitet, tesnejše povezovanje destinacij, odločno desezonalizacijo in dvig dodane vrednosti ob hkratni skrbi za trajnost, identiteto in uravnotežen prostor.

Na podlagi strokovne kvalitativne in kvantitativne primerjave scenarijev, skladno z vizijo in razvojnimi cilji strategije ter ob podpori deležnikov (53 % anketiranih je izbralo scenarij 3), je izbran scenarij 3: SKUPAJ ZA VEČ in BOLJE. Ta scenarij prinaša usklajeno regijsko upravljanje, zmerno in selektivno rast kapacitet, odločen dvig kakovosti in dodane vrednosti, okrepljeno podjetništvo, boljše izkoriščanje prostorskih potencialov v območjih z nižjo intenzivnostjo turizma, odločno desezonalizacijo ter postopno, a premišljeno preusmeritev na zahtevnejše trge in segmente gostov z višjo povprečno potrošnjo.

Scenarij 3 postavlja slovensko Istro na pot uravnotežene, premišljene in kakovostne rasti, ki združuje razvoj obale in zaledja, krepi podjetniške priložnosti, izboljšuje javne in zasebne storitve ter oblikuje skupno podobo severnojadranske riviere višje kakovosti z izrazito istrsko identiteto. Pri tem strateško zahteva tesnejše povezovanje občin, skupno destinacijsko

upravljanje, jasen prostorski okvir, dvig konkurenčnosti ter močno javno–zasebno partnerstvo, ki je ključno za uresničitev zastavljenih ciljev do leta 2030.

7. Opredeljenih je pet področij ukrepanja z ukrepi in nalogami

Strategija razvoja turizma slovenske Istre 2030 skupno delovanje štirih občin usmerja v pet jasno opredeljenih področij ukrepanja, znotraj katerih so v akcijskem načrtu natančno razdelani konkretni projekti in naloge.

- Prvo področje (**Področje ukrepanja 01: Razvoj in upravljanje produktov**) je osredotočeno na povezovanje bogate, a še vedno preveč razpršene ponudbe v skupne nosilne regijske produkte, razvoj in upravljanje skupnih produktov po produktni matrici, vzpostavitev inovacijskega okolja za nove produkte ter boljšo povezovalno infrastrukturo med obalo in zaledjem, ki omogoča trajnostno mobilnost in celoletno izrabo potencialov.
- Drugo področje (**Področje ukrepanja 02: Verige vrednosti turizem – kmetijstvo in ribištvo**) krepi povezave med turizmom, lokalnimi pridelovalci in ribištvom preko razvoja teritorialne kolektivne blagovne znamke Slovenske Istre, krepitev in znamčenja ključnih pridelkov (oljčno olje, vino, izbrano sadje in zelenjava), razvoja projektov, kot so »Odperta vrata slovenske Istre«, skupna lokalna borza pridelkov ter razvoj projektov za negovanje istrske identitete in kulturne krajine.
- Tretje področje (**Področje ukrepanja 03: Promocija in digitalizacija**) se osredotoča na nadaljnjo krepitev skupne regijske trženjske platforme (ki je že vzpostavljena), že komunicirane enotne destinacijske znamko in enotno trženjsko ekipo (regijski DMO), skupno spletno in digitalno infrastrukturo, postopno prenos lokalnih promocijskih aktivnosti na regijsko raven ter krepitev podatkovne podpore za bolj ciljno trženje.
- Četrto področje (**Področje ukrepanja 04: Trajnost, mobilnost in upravljanje tokov**) obravnava usklajen razvoj trajnostnega turizma, krepitev trajnostnih poslovnih modelov in skupnih ukrepov prilagajanja na podnebne spremembe, skupno izvajanje Zelene sheme, izboljšanje notranje povezljivosti (javni prevoz – kopno in morje, kolesarske in peš poti, parkirišča P+R), enotno komuniciranje mobilnosti ter vzpostavitev sistema merjenja in upravljanja turističnih tokov z usmerjanjem obiska v zaledje.
- Peto področje (**Področje ukrepanja 05: Naložbe, podjetništvo, infrastruktura in kadri**) pa je usmerjeno v pripravo razvojnega master plana turizma in programa naložb v skupno in javno turistično infrastrukturo, selektiven dvig in prestrukturiranje nastanitvenih kapacitet (zlasti hotelov), spodbujanje podjetništva in produktivnosti v turizmu, izboljšanje pogojev za naložbe ter sistematični razvoj kadrov in sodelovanje z izobraževalnimi institucijami. Skupaj ta področja tvorijo jasno razvojno osnovo za dvig konkurenčnosti, kakovosti in dodane vrednosti turizma v slovenski Istri do leta 2030.

8: Ključni kazalniki uspešnosti – kako bomo vedeli, da smo uspešni

Strategija določa kompleksen skupek ključnih kazalnikov, ki zastavljajo cilje in merijo napredek na ravni turizma, ponudbe, kakovosti prostora, obiskovalcev in lokalne skupnosti v skladu z zastavljeno strategijo. Med osrednje ključne ciljne kazalnike, ki bodo pokazali uspešnost izvajanja strategije, sodijo:

Kategorija oz. kazalnik razvoja (»KPI«)	Realiziran o stanje 2023	Ciljni scenarij 2030	Indeks rasti '30/'23	PLSR 2023-2030
► Skupaj število zaposlenih, ki jih generira turistično povpraševanje (<i>neposredno in posredno v vseh povezanih dejavnostih, metodologija OECD</i>)	5.293	7.050	133	4,2 %
► Število vseh turističnih sob/nedeljivih enot	13.089	15.295	117	2,2 %

► Število sob/enot v hotelih in podobnih nastanitvenih obratih	4.691	6.384	136	4,5 %
► Število prenočitev vseh turistov:	3.060.550	3.996.349	131	3,9 %
► Število prenočitev v hotelih in podobnih nast.obratih	1.683.680	2.360.286	140	4,9 %
► Delež prenočitev tujih turistov	60 %	67 %	+7,1% točk	+1,0 % točk
► Povprečna doba bivanja vseh turistov	3,21 dni	3,44 dni	107	1,0 %
► GINI Indeks sezonskosti prenočitev vseh turistov v regiji slovenska Istra	0,40	0,37	92	-1,1 %
► Število razpoložljivih ležišč vseh vrst / 100 prebivalcev v destinaciji (pvp EU '23 = 7,1, Slo.'23 = 9,0)	36,2	41,0	113,1	1,8 %
► Gostota turistične dejavnosti v destinaciji (štev.vseh prenočitev/dan/km2, pvp.EU'23=2,3, SLO'23 = 2,2)	21,8	28,4	130,6	3,9 %
► Intenzivnost turistične dejavnosti v regiji (štev.vseh prenočitev/100 prebival./dan) (pvp.EU'23=2,3, SLO'23 = 2,2)	9,1	11,6	127,9	3,6 %
► Ogljični odtis iz celotne nastanitvene dejavnosti, oz. potrošnje gostov, ki prenočujejo v regiji (I 55), na prenočitev (v kg CO2ekv./prenočitev)	27,9 kgCO2e/ nočitev	23,7 kgCO2e/ nočitev	85,0	-2,3 %
► Skupaj vsi prihodki ustvarjeni v destinaciji iz naslova celotne turistične, gostinske in dodatne potrošnje <u>turistov in izletnikov</u> (ocena celotne potrošnje)	792 Mil. EUR	1.343 Mil. EUR	170	7,8 %
► Skupaj dodana vrednost ustvarjena v destinaciji iz naslova celotne turistične, gostinske in vse dodatne potrošnje <u>turistov in izletnikov</u> (ocena)	277 Mil. EUR	516 Mil. EUR	187	9,3 %
► Dodana vrednost na zaposlenega v celotni dejavnosti gostinstva (I)	41.494 EUR	58.116 EUR	140	4,9 %
► Prihodki iz vseh učinkov celotne potrošnje turistov in izletnikov v regiji preračunano na prenočitev (ocena)	259 EUR	336 EUR	130	3,8 %
► Skupna dodana vrednost generirana iz naslova celotne turistične potrošnje <u>turistov in izletnikov</u> (vse neposredne in posredne turistične dejavnosti) v regiji na prenočitev	90 EUR	129 EUR	143	5,2 %
► Skupaj ocena plačila davkov, prispevkov, koncesij, taks idr. v občinski in državni proračun in državne blagajne iz naslova turistične potrošnje v regiji na leto (Ocena)	114,1 mil.EUR	184,8 mil.EUR	162	7,1 %

9. Organizacijski model upravljanja turizma slovenske Istre – scenariji in priporočena rešitev

Za učinkovito izvajanje Strategije razvoja turizma slovenske Istre 2030 mora regija ob skupnem programu jasno opredeliti tudi skupen organizacijski model upravljanja turizma. Trenutno delujejo štiri različne destinacijske strukture (GIZ Piran, GIZ Izola, Javni zavod za mladino, kulturo in turizem v Kopru in JZ za naravo in družbo Ankaran), ki se povezujejo le preko dogovornega in

projektno zastavljenega trženjskega programa »Love Istria«, trenutno še brez izbranega nosilca in z omejenimi kadrovskimi in finančnimi viri (približno 5–8 % vseh destinacijskih sredstev).

Strategija zato predstavi tri možne scenarije organiziranosti:

- Scenarij 1: nadaljevanje obstoječega dogovornega partnerstva brez nosilca (omejeno predvsem na skupno promocijo, brez večjih premikov pri razvoju in upravljanju),
- Scenarij 2: nadgrajeno pogodbeno sodelovanje, kjer obstoječe DMO na podlagi večletnega dogovora krepijo skupni program (trženje, razvoj produktov, Zelena shema, kolektivna znamka itd.), a ostanejo ločene organizacije,
- Scenarij 3: skupna regijska destinacijska organizacija (DMO), ki jo ustanovijo vse štiri občine (po možnosti skupaj z gospodarstvom), z enotno ekipo, skupnim programom razvoja, trženja in upravljanja ter jasno razmejitvijo regijske in lokalne ravni (TIC-i, upravljanje lokalne infrastrukture).

Po strokovni primerjavi učinkov in po podpori deležnikov (2/3 ponudnikov podpira obliko skupne DMO – takoj ali po korakih) dokument kot najprimernejši in priporočeni scenarij jasno izpostavi Scenarij 3 – skupna regijska DMO. Ta model omogoča: združevanje kadrov in sredstev, eno močno trženjsko ekipo namesto štirih šibkejših, učinkovitejšo sezonalizacijo, lažji razvoj skupnih produktov, močnejši nastop na mednarodnih trgih ter boljše črpanje državnih in evropskih sredstev. **Strategija zato daje jasno priporočilo, da občine postopno ali v enem koraku preidejo na skupno DMO, pri čemer se mora prehod v praksi časovno in organizacijsko smiselno fazno izvajati.** Skupna DMO je tako predstavljena kot ključni pogoj, da se ambicije strategije – zlasti sezonalizacija, dvig kakovosti in enotna podoba slovenske Istre – dejansko uresničijo v praksi. Hitrost in ambicioznost uresničevanja tega modela bosta predvidoma v praksi dejansko odvisni tudi od zahtev in pogojev (glede organiziranosti), ki jih bosta MGTŠ in STO vezala na dodeljevanje dodatnih sredstev regijam in regijskim DMO (Na prihodnjem razpisu v začetku leta 2026 se predvideva kot pogoj vsaj osnovni nosilec in konzorcijska pogodba partnerjev v regiji).

Načrt za izvajanje Strategije razvoja turizma slovenske Istre 2030 je zasnovan kot operativna in izvedbena osnova, ki omogoča doseganje strateških ciljev, vizije in razvojnih kazalnikov regije. Vsa ključna področja ukrepanja so v poglavju 8 razdelana v konkretne projekte in aktivnosti, ki jih morajo – skladno s pristojnostmi – izvesti občine, lokalne destinacijske organizacije oziroma prihodnja regijska DMO, pa tudi združenja ter zasebni in civilni sektor.

Načrt izhaja iz dveh temeljnih logik:

logika izvajanja (kateri projekti so nujni za doseg ciljev) in

logika finančne in izvedbene realnosti (kateri projekti so izvedljivi v obdobju 2025–2030).

Zato so projekti po petih področjih ukrepanja tudi vrednoteni in prioriteto razporejeni. Vrednotenje temelji na več kriterijih:

- prispevek k uresničevanju vizije in strateških ciljev,
- učinek na dvig kakovosti in dodane vrednosti,
- učinek na sezonalizacijo,
- učinek na povezovanje obale in zaledja,
- prispevek k regijskemu povezovanju in skupni podobi,
- izvedljivost ter pripravljenost akterjev,
- sinergija z napovedanimi zasebnimi naložbami (492,2 mio €),
- možnost financiranja iz javnih in EU virov.

Izvajanje strategije se bo v praksi – skladno z ambicioznostjo občin, razpoložljivimi viri ter predvsem zahtevami in podporami MGTŠ in STO – vsako leto operacionaliziralo v letne programe dela. Stopnja ambicioznosti in hitrost izvedbe bosta zato neposredno odvisni od:

- razpoložljivosti državnih in EU sredstev,
- pogojev razpisov za regijska povezovanja,
- notranje pripravljenosti občin in akterjev na povezovanje,
- pričakovane vloge prihodnje regijske DMO.

S tem načrtom ima slovenska Istra prvič jasno, vrednoteno, logično strukturirano in izvedljivo osnovo, ki jo je mogoče takoj pretvoriti v letne programe ter uskladiti z razvojnimi politikami države in STO.

Predlog Strategije je v mesecu decembru 2025 obravnaval in sprejel Občinski svet Občine Ankaran, v začetku leta 2026 pa jo bodo obravnavali še preostali trije Občinski sveti vseh občin PIKA.

Občinskemu svetu predlagamo, da obravnava in sprejme Strategijo razvoja turizma slovenske Istre 2030 v predloženem besedilu.

Obrazložitev je pripravljena v sodelovanju z izdelovalci dokumenta.

Številka: 320-2/2023

Datum: 2.2.2026

Urad za gospodarstvo, kmetijstvo in razvoj

Vodja urada
Sabina Mozetič